

Tisztelt Olvasóink!

Mivel a Délmagyarország és a Délvilág mostantól rendszeresen megemelt oldalszámmal jelenik meg, szerencsésen változnak szolgáltatásaink is. Hetente kétszer, csütörtökön és pénteken dupla Kapcsolatok oldallal jelentkezünk: bővebb Postabontással, a megszokott rovatok mellett részletes Programponttal, a hét végére templomi szertartásrenddel. S ha már úgy is a változásoknál tartunk, sokak kérésének eleget téve, a jövőben csak olyan levelet jelentetünk meg, melyet szerzője teljes névvel vállal. Címét, telefonszámát természetesen továbbra sem adjuk ki. (A korábban kapott leveleket még a korábbi szabályok szerint közöljük.)

Válasz a Mars tér átalakításával kapcsolatos javaslatra

Nagy Mihály a Postabontásban írt arról, hogy a Mars teret zsúfoltnak találja, aggódik a piac helyben maradásáért, valamint írásában a bazársor megszüntetésére, vagyis az ott dolgozók kirekesztésére tesz indítványt.

Menjünk sorba. A piac áthelyezése senkinek nem áll szándékában. A jelenleg tapasztalható körülmények alapvetően megváltoznak, mivel az átalakításra vonatkozó tervek a volt ipari vásár – ma kihasználatlan – területét is a piaci funkcióhoz csatolják. Új, esztétikus pavilonok, csarnokok épülnek, gépjárműparkolót alakítanak ki, és megújul az infrastruktúra is. A piac alapterülete nőni fog, de hétvégeken a „csúcsra járatás” időszakában ez a terület is a felhozatal növekedését és az áruválaszték bővítését szolgálja. Ez a piac lényege, a vásárlók érdeke, és az átalakítás egyik legfontosabb célja.

A levél írója talán nem ismeri a piacok történelmi szerepét, és feltehetően a piacgazdaság szabályaival sincs tisztában, és hogy milyen az „igazi” piac, valószínűleg ő szeretné meghatározni, ezért írja, hogy „meg kell szüntetni a vég nélküli bazársorokat...”

A piacok lényegét és egyedi, mással nem pótolható hangulatát évszázadok óta mindig a sokszínű, vegyes és bőséges áruválaszték adta, és adja a mai napig. Azt, hogy milyen árura van vagy nincs szükség, azt csak a vásárlók dönthetik el, az ebbe való erőszakos beavatkozás a piacra járók lehetőségeinek indokolatlan korlátozása lenne. A mai emberek is az ismert piaci szerkezetet szeretik, igénylik ezt az árubeszerzési formát, ez a „legemberléptékűbb”, és hagyományos előnyeinek van. Jöhetnek a legújabb kereskedelmi formák, az internetes áruházak, de a hagyományos piacokat a világ leggazdagabb és legmodernebb területein is óvják, védelmezik, és senkinek nem jut eszébe azok működtetésének „irányítása”. Senkinek nem áll érdekében kiiktatni az embereket életéből, hiszen sokkal szegényebbek lennének nélküle.

Szegeden a korábbi időszakban történt kísérlet, hogy emeletes piacot – még leírni is diszsonancia – létesítenének a Mars téren. Ezzel a szándékkal gyakorlatilag kiiktatták volna városunk életéből a piacot. Ma már közmegegyezés van a döntéshozók és Szeged lakossága között, hogy a Mars téren az átalakítás után is a hagyományos értékeit megőrző piac működjön.

Egyesületünk megalapításának egyik legfontosabb célja, amit az átalakítás ügyében folytatott tárgyalásokon eddig is képviseltünk, hogy városunkban a hagyományos piaci működés megmaradjon, és az a következő generációkra átörökíthető legyen.

Mars téri kereskedők, iparosok, mezőgazdasági termelők és piacon vásárlók egyesülete

75 éves a Szegedi Gyakorló Polgári és a Gyakorló Általános Iskola

1929. szeptemberében Szegeden az Állami Polgári Iskolai Tanárképző szomszédságában – Boldogasszony sugárút 8. – egy impozánsan stílizált iskolaépület nyitotta meg kapuit: a gyakorló polgári iskola.

A gyakorlóiskola tanári testülete első – alakuló – ülését 1929. szeptember 5-én tartotta meg, amelyen Szenes Adolf igazgató átvette az intézményt. Szeptember 21-én maga a vallás- és közoktatásügyi miniszter, gróf Kebsberg Kunó is megjelent, és elismeréssel szövegezte a kiemelkedően stílusos épületről, illetve azokról a helyiségekről, amelyek a tanulókat oktatásáért, a jelöltek képzéséért szolgálták.

A tervezett létszámnak megfelelően négy fiú- és négy leányosztállyal kezdődött a tanítás. (Egy osztályba mindössze 20 tanuló vettek fel.) Az újonnan nyílt intézményben leginkább a következő területeken nyilvánult meg az alkotói tevékenység: a polgári iskolai tanulók színvonalas, eredményes oktatása és a tanárjelöltek kiemelkedően igényes képzése.

Az oktató-nevelő munka módszertani lépéseit, a hallgató cselekvő, tevékeny részvételét – és annak előkészítését – tudatosan felépített pedagógiai elvek alapján végezték a szakvezetők. Segítette mindezt az a rendszer, amely szerint a hallgatók az elméleti tudnivalókat a legkiválóbb szakemberek bemutatottanítása, elemzése alapján tudatosíthatták, végezheték.

Az egységes általános iskolai rendszer kialakulása fokozatosan megszűntette a polgári iskolát és a vele kapcsolatos tanárképzést, Szegeden az 1947-ben létrejött Pedagógiai Főiskola vette át ez utóbbi szerepét. Gyakorlóiskolánk pedig immár az egész épületet magáénak tudhatta, hogy a megnövekedett létszámú képzést ki tudja elégíteni. Rövi-

Az iskolában folyó magas színvonalú képzés nemcsak a diákok, de a tanárjelöltek jövője szempontjából is fontos

Fotó: Schmidt Andrea

desen párhuzamos 1–8. osztályokkal indulhatott az oktatás-nevelés. Különösen az első években rövidebb időtartamú igazgatóságok váltották egymást. Említésre méltó Kelemen Jánosné, Csillik László és Turai Kálmán intézményvezetése 1951 és '70 között.

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola 1. Sz. Gyakorló Iskolája: 1970–1994 közötti korszaka a leghosszabb időszak az iskola 25 éves történetében. Három párhuzamos – ének-zenei, angol tagozatos (1980-tól) és normál tantervű osztályban folyt a tanítás. A tanulói létszám – a 24 év alatt – 610–780 között mozgott, akiket 51–57 pedagógus oktatott, nevelt.

Tanítványaink előrehaladásához, boldogulásához igen jó beiskolázási arányt biztosítottunk. A gimnáziumi továbbtanulás aránya lényegesen meghaladta az országos átlagot. A kimagasló

eredményt négy, egyformán azonos értékű és fontosságú tényezőnek köszönhetjük:

- tanítványaink tehetsége, szorgalma,
- kiváló tanáraink oktató-nevelő munkája,
- a szülők, a családi ház odafügglése, segítsége,
- gyermekük helyes motiválása.

Mindenkinek a neki megfelelő terhelést igyekeztünk nyújtani, hogy a jobbak szárnyaljanak, de a gyengébb képességűek is megkapják az önmaguk fejlődéséhez szükséges feladatmennyiséget. A jobb eredményeket felmutatók a hetvenes-nyolcvanas években kibontakozó tanulmányi versenyeken kimagasló eredményeket értek el.

Egy gyakorlóiskola egyik legfontosabb funkciója, hogy segítse a tanárképzést. Úgy mutassa be az iskolai gyakorlatot, úgy fejlessze tovább a hallgatók ismer-

teit, hivatástudatát, hogy az biztosító legyen az önálló pedagógiai munka végzésének. A felsoroltakból következik, hogy minderre csak kiválóan képzett tanárok képesek. Hál' istennek, ilyenek voltak a mi szakvezetőink.

Az elmúlt évtizedben a Tanárképző Főiskola két gyakorlója egyesült. A tanulók létszáma közel ezer, ezzel Szeged legnagyobb általános iskolája lett. Közkedveltsége, a szülők ragaszkodása most is figyelemre méltó.

Van honnan erőt meríteni napjaink szakvezetőinek, igazgatóinak, hiszen értékes tradíciója kristályosodott ki a gyakorlóiskolának. Jogos büszkeséggel tekinthetnek az elődök alkotó munkájára, azokra, akik önzetlenül adták át tudásuk javát tanítványainknak, a hallgatóknak, kollegáinknak.

DR. VESZPRÉMI LÁSZLÓ, VOLT GYAKORLÓISKOLAI IGAZGATÓ

Mindig a jogszabályoknak megfelelően

A félreérthetőség elkerülése érdekében szükségesnek tartjuk az alábbiak közlését a Délmagyarország szeptember 7-i számában megjelent „Több rendőr, mint tüntető” címet viselő cikkkel kapcsolatosan.

A magyar rendőrség a feladatait a különböző szintű jogszabályoknak megfelelően, az abban foglaltak szerint végzi, több-kevesebb sikerrel, de mindig az érintett törvényeknek megfelelően. Így van ez a gyülekezési jog esetében is, melyet az 1989. évi III. törvény szabályoz. Az említett jogszabály második fejezetének 16/ szakasza egyértelműen leírja, hogy a közterületen tartandó rendezvény szervezését a rendezvény helye szerint illetékes rendőrkapitányságnak legalább három nappal a rendezvény megtartásának tervezett időpontját megelőzően kell bejelenteni. A bejelentési kötelezettség a rendezvény szervezőjét terheli.

Az említett cikk bevezetőjében általánosságban szerepel az a megfogalmazás, amely a környékbeliek egyik képviselőjének véleményét tolmácsolja, mely szerint „átrázták őket a helyi hatalmas-

ságok”. Nem tudván kit értenek helyi hatalmaságok alatt, feltétlenül szükségesnek tartjuk leközölni, hogy e negatívum tünő megfogalmazás nem értendő rendőrségünkre. A szervezők nem tettek eleget a gyülekezési törvényben foglaltaknak, időben nem jelezték rendezvény megtartására vonatkozó szándékukat. A Szegedi Rendőrkapitányság a törvényekben foglaltak szerint járt el, hogy a rendelkezésre álló három nap alatt ki milyen munkát végzett el az adott területen, annak elbírálása, minősítése nem a mi feladatunk. Ugyancsak a tényekhez tartozik a „Több rendőr, mint tüntető” kijelentés tényszerűségén túlmutató tartalmi megvilágítása. A szervezők bejelentésükben három-tíz főt jelöltek meg résztvevőként, ezért a rendezvény biztosítására két rendőrnök lett feladat meghatározva. Sajnálatos módon miután szándékuktól elálltak, ezt nem közölték a rendőrökkel, akik nem tudván a rendezvény elmaradásáról a helyszínen megjelentek azért, hogy a demonstráció a törvényeknek megfelelően történjen.

Csongrád Megyei Rendőrfőkapitányság

A mártír, akinek a hatalom nem kegyelmezett

Dr. Brusznai Árpád Derekegyházon, a Károlyi-uradalom központi majorjában született 1924. június 27-én. A gimnáziumot Szentesen, a Magyar Királyi Horváth Mihály Gimnáziumban végezte el 1942-ben, kitüntetéssel érettségizett. 1947-ben a Pázmány Péter Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán a klasszika-filológia tanészegítő Eötvös-kollégistaként görög-latin-történelem szakos tanári oklevelet szerzett, majd 1951-ben védte meg a Homérosz-kérdésekről írt disszertációját. 1950-ben – katolikus pap bátyja internálása után – elbocsátották állásából, de 1952-ben a veszprémi Lovassy László Gimnázium tanára. 1953-ban vette feleségül Honti Ilonát. 1956. október 26-án beválasztották a Veszprémi Megyei Forradalmi Tanácsba, október 31 és november 4-e között a megyei forradalmi tanács elnöke. Ellenzett minden erőszakot, önbíráskodást, vérontást. Mégis meg kellett halnia, a hatalom nem kegyelmezett.

1956. november 7-én a szovjet megszállók letartóztatták, Ungvárra – a volt magyar városba vitték, de november 25-én hazaengedték. Többszöri letartóztatás, majd szabadon bocsátás után: 1957. április 25-én ismét letartóztatták és ezt követően már nem engedték el, soha. Felesége 1957. július 29-én a következőket írta naplójába: „Nem tudom, hogyan fognak alakulni a dolgok, nagyon nehéznek és reménytelennek látom a jövőt, még akkor is, ha Te csodálatos erőddel mosolygasz a rácsok mögött.” Feleségének igaza volt. Papp János megyei titkár

írásából idézek, melyet a Legfelsőbb Bíróság Elnökének írt:

„Kedves Domonkos Elvtárs! A megye kommunista, becsületes dolgozói – a népi demokratikus államrend megdöntéséért küzdő, vezető szerepet játszó ellenforradalmárok felelőssége rovására – a legsúlyosabb ítéletet várták, nem pedig a törvényes büntetési ítélet minimumát. Kérjük a Legfelsőbb Bíróságot, hogy az ügyben – mely fellebbezés alatt áll – a törvényeinknek megfelelő komoly ítéletet hozzon.”

Hát hoztak. A külön tanács két tagja: Dopsi Károly és Liszt Vilmos a halálbüntetés ellen, még dr. Szimler János, Török Sándor, valamint Orbán Miklós nem ajánlotta kegyelemre dr. Brusznai Árpádot. Az ítéletet a Budapesti Országos Börtön-udvaron hajtották végre úgy, hogy miután újra felolvasták a halálos ítéletet és átadták a hóhérnak, végig a Himnuszot énekelte, addig amíg a torkát a kötéll el nem szorította. Gyilkosából rövid ideig belügyminiszter lett, 1994-ben öngyilkosságot követett el, talán megérezte a jövőtehetetlen bűnt. Az elítéltekből mártír lett, kinek szülőházán 2003-ban Derekegyházon, a volt tanítvány, a jelenlegi köztársasági elnök, dr. Mádl Ferenc leplezte le emléktábláját.

Dr. Brusznai Árpád és felesége „vállalta sorsát és hű maradt eszméihez”.

DR. PAPP ZOLTÁN, SZENTES

Csendélet a Spar parkolójában

Fotó: Miskolczy Róbert

Noha a Szilléri sugárúti Spar áruháznak semmi köze a parkolójában található szemétdombhoz, mégiscsak ő és vásárlói találják magukat szemben vele mindennap: egy európai színvonalú élelmiszer-áruház, valamint a balkáni állapotokat tükröző parkoló. A dolog pikantériája, hogy a lom a Környezetgazdálkodási Kht. szelektív hulladékgyűjtője mellett halmozódik fel hétről hétre.

Ha lenne egy kis humorérzékünk, akkor azt is mondhatnánk, kicsi az a rés, amelyen keresztül a fotel beférne a konténerbe. Csak az a baj, hogy a szemétdomb láttán minden maradék humorérzékünket elveszítetük.

Ugyan miért kellett kevesebbet fizetnem?

Felháborodtam. Tudom, hogy az emberek tévedhetnek, én is szoktam, de az a mód, amivel az egyik biztosító szegedi kirendeltsége foglalkozott az ügyemmel, végképp kihozott a sodromból.

Kezdődött azzal, hogy rosszul számolták ki a kötelező felelősségbiztosításom díját. Természetesen befizettem a különbözetet, és vártam a végleges szerződést, amit 90 napon belül kellett volna megküldeni. Mikor ez nem történt meg, érdeklődtem. Első telefonomra az volt a reakció, hogy még nem járt le a 90 nap. Az lehet, gondoltam,

de a negyedév már igen, és nekem nincs csekem, bár, állítólag az ajánlat bizonyítja, hogy nem járok törvénytelen úton. Később újra próbálkoztam, és a hónap végén 26-i dátummal, megkaptam a végleges szerződést.

De vajon hol a csekk? Utána néztek, mondták, csak várjak türelemmel. Megérkezett a csekk, csak hogy az összeg kevesebb volt, mint a megállapított negyedéves díjam. Én pedig, ó, én balga, rákérdeztem, hogy ugyan miért kell kevesebbet fizetnem. Kár volt.

Visszahívtak, hogy könyvelési

hiba a részükről, és tényleg többet kell fizetni, majd küldik a jó csekket. Ennyi. A hólgy annyit nem volt képes mondani, hogy elnézést a kellemetlenségeikért, vagy annyit, hogy köszönjük, hogy figyelmzettetett a hibára, és nem élt vissza vele. Csak egy picit kellett volna megerőltetnie magát ahhoz, hogy ez a levél most ne szülessen meg. De nem tette. Én pedig leírom, hogy szívesen tettem, hátha megfertőzők vele néhány embert, és többé nem lesz szükség panaszkönyvekre.

PÓNYAI RÉKA, SZEGED